

RUKSES VÁLGALIHTTU

DOARJAT SÁMIID NÁŠUVNNALAŠ
VUOIGATVUOĐID

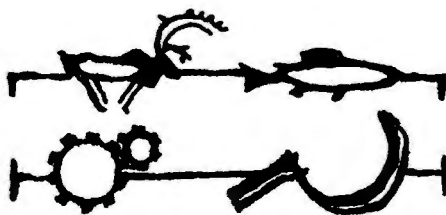

Sámiguovlluid luondduriggodagaid geavaheami ja sámikultuvrra ja ealahusaid ovddideami váras ferte sápmelaččain alddiset leat mearrideaddji loahppasátni. Sámi álbmot ferte vuoddolága bokte oažžut dáhkiduvvot árvvu leat álgoálbmogin.

RV doarju gáibadusa ásahtit sierra álbmotválljejuvvon sámi organa. Dakkar organa ferte oažžut mearridanválldi dakkar áššiin go lea dehalaš mearradusaid dahkat obbalaš oainnu mielde sámi servvoda ovddeami dáfus.

SÁMI EALAHUSAT

Sámi ealahusaide sihke siseatnamis ja vuotnaguovluin ferte dáhkiduvvot ovdananvejolašvuohta. Buotlagan ealahusovdaneami ala ferte bargojuvvot. Riggodagaid ferte báikkalaččat válmastit. Odda bargosajiid ferte mudui heivehit sámi ealahusvuodu ala. Bargosajiid ásahtettiin sámi nuoraide — gos maddai oahppu heivehuvvo bargui — lea dárbu sierra stáhtalas doarjagiidda.

— Boazodoalus lea guovddaš do-
aibma sámi kulturvrras. Sámi álb-
motválljen organii ferte addot veto-
vuoigatvuohta dakkar huksemiid
vuosta mat gáržžidit boazodoalu
guohtuneatnamiid. Doppe gos eala-
husaid doaimmaheaddjit sohpet
dan áššis, ferte stáhta addit doarja-
ga áideceggemiidda ja dahkamiidda
vealtan dihte riiddu boazodoalu ja
eanandoalu gaskkas.

Boazodoalloskuvia Guovdageain-
nus viiddiduvvo.

— Dat lea dárbašlaš
earenoamaš doaimmaide mat hel-
pejit lotnolasealahusaid doaimmahit
sámi guovlluin.

— Lassi rámmat
oddagilvindoarjagiidda. Vuosttažiin
ferite addit oddagilvima ja lassietna-
ma smávit dáluide. Eana mi ileat
bargojuvvon ferte fas váldot atnui
produkšuvdnii. Privahta
eaiggaduššanvuoigatvuohta i galg-
ga eastadit ahta gilvojuvvon eatna-
mat dollojuvvovit anus.

— Guoktehaddesystema mielkai i
galgga guoskat Finnmarkui.

— Meahcceealahusaide ferte ad-
dojuvvot dohkkeheapmi ja doarja-
ortnegat seammaláhkai go eara
vuoddoalahusaide.

— Sámi duoji ovddideapmi ja
buvttadeapmi ferte movttidáhtto-
juvvot ja gáhttejuvvot gávppalaš
geavaheamis dakkariin guđet eai
leat sámit.

— Vuonat fertejit ráfidahttojuv-
vot «snurrevad», nuohiti ja «reke-
trál») vuosta doppe gos mearrabivdit
dan gáibidit. Guollešaddadan ruste-
giidda vuonain ferte addojuvvot lo-
hpi.

Ovdanahttinfondii ferte addojuv-
vot eanet ruhta ja ovdanahttinfo-
andda doaimmagoovu ferte viiddi-
duvvot. Foandda stivrejupmi ferte
bidjojuvvot sámi álbmotválljenorga-
na ovddasvástadusa vuollai.

GIELLA JA KULTUVRA

Sámi guovddašguovlluin ferte sá-
megiella bidjojuvvot seamma dássai
go dárogiella buot dásiin ja guovllu-
in.

Oahpaheapmi sámegillii ja sámegielas ferte lága bokte nannejuvvot. Buot sámii mánain, gos dal de orožet, ferte leat vuoigatvuohta oahpahuvvot sámegillii ja sámegielas. Dat lea olmmošvuoigatvuohta oahppat čallit ja lohkat iežas eatnigiela. Dan dihte fertejit buot gudet leat ollesolbmot, oažžut fállaldaga oahpahuvvot sámegillii almma ekonomalaččat dan dáfus maidege massit.

Nu ahte vuoigatvuohta eatnigiela oahpahussii galga leat eanet go bábirmearradus, de ferte addojuvvot doarvai ruhta sámii oahpaheddjiid oahpaheapmai ja sámii oahppogirjiid ráhkadeapmai.

— RV doarju gáibadusa ásahit sierra sámii allaskuvlla sámii guovddašguovlluide. Skuvla berre šaddat guovddažiin davviriikkalaš sámii allaskuvllaoahpahussii ja dutkamii.

— Ferte addojuvvot doarjja friddja sámii áviissaid ja rádio/TV ráhkadeapmai. Okta aigumuš ferte leat ásahit sierra sámii TV-kanala davviriikkalaččat.

— Sámii girjjalašvuohta, musihkka ja oinnolašgoansta ferte oažžut sierra doarjagiid.

— Dearvašvuođa- ja sosialabargit sámii guovddašguovlluin fertejit máhttit sámegiela.

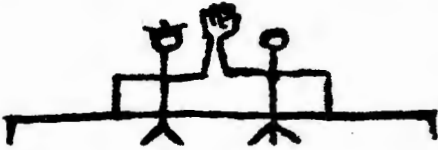
— Almmolaš hálddahus sámii guovlluin ferte leat guovttegielalaš.

JIENAS RV!

RASISMA MI EAT DOHKKET

Seammas go sámi
vuoigatvuodagáibadusat leat giv-
ron, de leat politihkalaš fámut mat
atnet dienasin gilvit riidduid álbmo-
giid gaskii, lasihan doaimmaideaset.
Vuogit leat ahte botnjat gáibadu-
said ja čajehit ja mitalit daid áittan

mearragátti olbmuid vuosta. Muhto
oaiveáitta vuotna- ja mearragátte
olbmuid vuosta lea stáda sentralise-
renpolitihkka ja kapitalistalaš
borageavaheapmi guolleriggoda-
gain. Ieš gudet ge lágan álbmogiin
ja ealahusjoavkkuin lea oktasaš
beroštupmi das ahte fylkka mearra-
riggodagat ábis ja vuonain, duottar-
riggodagat hálddašuvvojit fylkka
olbmuid buoremus lági mielde. Ri-
du álbmogiid gaskkas bálvala dušše
kapitalafámuid mat háldit alccesea-
set ain friddja borageavaheami fylk-
ka resurssain.

Rukses Válgalihttu Finnmarkkus

